

Begeleiding bij AD(H)D en ASS

Het is belangrijk het Zorg en Advies Team en mentoren ervan op de hoogte te brengen wanneer er sprake is van toegekende diagnoses AD(H)D, of autistisch spectrum stoornis (zoals autisme, syndroom van Asperger en PDD-NOS). De verklaring met de diagnose kan worden verzonden naar de mentor en aanspreekpunt van het Zorg en Advies Team (D.Mathijssen@SVSZeist.nl voor leerlingen van klas 7 t/m 9, of K.vanGrunsven@SVSZeist.nl voor klas 10 t/m 12). Het Zorg en Advies Team bekijkt vervolgens welke ondersteuning passend is. Als er belangrijke adviezen staan in de onderzoeksrapportage, is het prettig deze ook te ontvangen, zodat we deze waar mogelijk kunnen omzetten in acties op school.

In Passend Onderwijs wordt gewerkt naar een onderwijs ondersteuningssysteem los van diagnoses. Leerlingen met een diagnose hebben niet altijd ondersteuning nodig. Leerlingen met ernstige leerproblemen voldoen niet altijd aan de criteria van vastgestelde diagnostische kaders. Bij de Stichtse Vrije School willen we toe naar een rechtvaardig vervangend systeem. Daarvoor bekijken we net als voorheen iedere zorgaanvraag zorgvuldig.

Procedure aanvraag ondersteuningstraject

Mentoren kunnen een aanvraag indienen voor ondersteuningstrajecten van een leerling bij het zorgteam. Zij brengen ouders en leerlingen op de hoogte voor zij de aanvraag bij het zorgteam neerleggen. De zorgcoördinatoren bepalen na een zorgvuldige analyse van de situatie welke ondersteuningsvormen het beste aansluiten bij de zorgbehoefte van een leerling. In een adviesgesprek wordt deze conclusie besproken met ouders, leerling en mentor en wordt een vervolgtraject besproken.

Het is belangrijk het zorgteam en mentoren ervan op de hoogte te brengen wanneer er sprake is van toegekende diagnoses AD(H)D, of autistisch spectrum stoornis, zoals autisme, syndroom van Asperger en PDD-NOS. Dit ondersteunt ons in de preventie van mogelijke problemen, via monitoring van mogelijke probleemgebieden. Waar nodig kunnen we vervolgens tijdige aanpassingen verzorgen in de manier van begeleiding.

De verklaring met de diagnose kan worden verzonden naar de mentor **en** zorgcoördinator (D.Mathijssen@SVSZeist.nl voor leerlingen van klas 7 t/m 9, of K.vanGrunsven@SVSZeist.nl voor klas 10 t/m 12). Als er belangrijke adviezen staan in de onderzoeksrapportage, is het prettig deze ook te ontvangen, zodat we deze waar mogelijk kunnen omzetten in acties op school. *Het zorgteam bekijkt vervolgens welke ondersteuning nodig en passend is binnen de school.*

Begeleidingsvormen

Na een intakegesprek en dossier analyse (soms aangevuld met observatie) wordt door het zorgteam beoordeeld welke zorg passend is bij de ondersteuningsbehoefte van een leerling. Een mogelijke uitkomst van deze analyse is dat er ondersteuning nodig is in de vorm van begeleiding. Waar nodig en gewenst (door leerling, ouders en mentor) kan vervolgens een begeleidingstraject worden gestart.

Op school bieden we de volgende aanvullende begeleidingsvormen aan, bovenop onze basiszorg:

- ❖ Advisering van leerkrachten.
- ❖ Begeleiding van een leerling door een schoolcoach.

De schoolcoach

De school beschikt over een aantal schoolcoaches. Dit zijn docenten met een aanvullende opleiding op het gebied van speciale onderwijsbehoeften, zoals de Master Special Educational Needs (Master SEN), of schoolcounseling. Bij uitzonderlijke vraagstellingen voeren de orthopedagoge en GZ-psychologe van school de coachingsgesprekken.

De schoolcoach wordt waar nodig en gewenst toegewezen door de zorgcoördinator. Dit gebeurt op basis van beschikbaarheid en match met de leerling.

De schoolcoach kan eens in de week of eens per twee weken een coachgesprek hebben met de leerling. De coach bespreekt zaken als planning (lange en korte termijn projecten), welzijn, contact met leerkrachten en klasgenoten met een leerling. Welke zorg de coach biedt, wordt vastgelegd in een OntwikkelingsPerspectief Plan (OPP). Deze wordt geschreven door de GZ-psychologe of orthopedagoge van school. Hierin staat beschreven welke ondersteuning gegeven wordt, op welke termijn de begeleiding wordt geëvalueerd en waar nodig wordt bijgesteld.

Trajecten bij een schoolcoach

Coachingstrajecten variëren in duur en intensiviteit. Wij maken op school gebruik van de volgende begeleidingsarrangementen:

- ❖ Een *intensief arrangement*.
Hierbij is er eens per week een gesprek met de schoolcoach, gedurende 1 lesuur. Deze trajecten lopen in de regel gedurende het gehele schooljaar, tenzij anders afgesproken in het OPP.
- ❖ Een *licht arrangement*.
Hierbij vindt er maximaal eens per twee weken een coachingsgesprek plaats gedurende 1 lesuur per week. De frequentie van deze gesprekken kan variëren en

wordt vastgelegd in een afsprakenformulier. Ook de duur van deze trajecten loopt uiteen, variërend van drie maanden, tot een schooljaar.

Moment coaching

Coachingsgesprekken vinden plaats onder schooltijd. De coach bespreekt samen met de leerling wat een goed moment is om samen in gesprek te gaan, rekening houdend met de roosters van leerling en coach. Dit is waar mogelijk een vast tijdstip in de week.

Inhoud coachingsgesprekken

De coach geeft geen therapeutische begeleiding. Hiervoor verwijzen we door naar externe hulpverlening. De coach is een begeleider die naast de leerling staat en begeleidt bij aan school gerelateerde problemen. De coach bespreekt zaken als:

- ❖ Agenda beheer / overzicht van schoolwerk;
- ❖ Planning (huiswerk, boekverslagen, werkstukken, enz.);
- ❖ Studievaardigheden;
- ❖ Contact met leerkrachten en klasgenoten met een leerling;
- ❖ Welzijn van de leerling en mogelijke veranderingen binnen school die hieraan kunnen bijdragen;
- ❖ Waar nodig wordt aanvullende hulpverlening buiten school besproken.

De invulling van de ondersteuning kan per leerling verschillen, deze wordt op de individuele hulpvraag van de leerling toegespitst.

Verslaglegging en communicatie

Bij intensieve arrangementen wordt de zorg die een coach biedt vastgelegd in een OntwikkelingsPerspectief Plan (OPP). Deze wordt geschreven door de GZ-psychologe of orthopedagoge van school. In het OPP staat tevens beschreven wanneer de ondersteuning wordt geëvalueerd en waar nodig wordt bijgesteld. Bij lichte arrangementen wordt hiervoor gebruik gemaakt van een afsprakenformulier, opgesteld in samenwerking tussen de schoolcoach en orthopedagoge, of GZ-psychologe.

Als er een coach wordt toegewezen, legt deze contact met leerling en ouders. De coach houdt ouders waar mogelijk op de hoogte van de ondersteuning van de leerling, zodat samen kan worden gewerkt om ontwikkelingstrajecten te bespoedigen. Dit gebeurt in evaluatiegesprekken van het OPP en waar nodig aanvullend buiten de evaluatiegesprekken om. Leerlingen en coaches delen een vertrouwensband. Coaches bespreken met leerlingen welke informatie ze kunnen delen met ouders, voordat ze hen berichten. Coaches bespreken geen vertrouwelijke informatie uit coachingsgesprekken met ouders, tenzij het levensbedreigend is voor een leerling als ouders hiervan niet op de hoogte zijn. In het laatste zeer uitzonderlijke geval wordt dit eerst met de leerling besproken voordat ouders worden ingelicht.

Inspanningsverplichting bij coachingstrajecten

Voor de ondersteuning door coaches geldt een inspanningsplicht van de leerling. Als een leerling niet aanwezig is bij een coachingsgesprek, worden ouders daarvan op de hoogte gesteld. Samen met de coach wordt besproken hoe een leerling kan worden ondersteund aan de volgende afspraak te denken.

De inspanningsverplichting voor leerlingen geldt ook voor het uitvoeren van gemaakte afspraken tijdens coachingsgesprekken. Een coach bespreekt samen met een leerling oorzaken van niet nagekomen afspraken. Samen worden oplossingen bedacht om toch in actie te komen. Waar nodig wordt met ouders besproken welke ondersteuning van thuis nodig is om tot acties te komen.

Als er ondanks extra inspanningen van coach en ouders geen verandering komt in de veelvuldige afwezigheid, of gebrekkige inspanningen van leerlingen, wordt de begeleiding stopgezet. Dit ten gunste van andere leerlingen die de begeleiding ook nodig hebben.

Ondersteuningsmaterialen

Naast begeleiding kan het zorgteam ook adviseren om gebruik te maken van ondersteuningsmaterialen voor concentratie of planning. Enkele ondersteunende materialen bieden we zelf aan leerlingen aan. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om:

- ❖ Oordopjes
- ❖ Hoofdtelefoons
- ❖ *Time-timers*
- ❖ *Tangles*
- ❖ *Showcases* voor opslag van losse blaadjes.
- ❖ Voorbeelden van speciale planningsagenda's.

Leerlingen kunnen hier gebruik van maken na beoordeling van het zorgteam over passende ondersteuning. Dit geldt ook voor eventueel gebruik van eigen oordopjes met muziek bij zelfwerkzaamheid tijdens de les (in volume rekening houdend met mede leerlingen).

Tijdsverlenging

Leerlingen met een AD(H)D verklaring kunnen gebruik maken van tijdsverlenging. Dit wordt alleen toegekend, wanneer op de AD(H)D-verklaring wordt aangegeven dat de leerling hier baat bij heeft. Dit is nodig in verband met landelijke regelgeving.

We kunnen tijdsverlenging bij toetsweken alleen verwerken wanneer we **minimaal twee weken voor de start van de toetsweek** op de hoogte zijn van de diagnose. Daarna kan pas weer in de volgende toetsweek gebruik gemaakt worden van tijdsverlenging.

Screening

Soms worden leerlingen bij het zorgteam aangemeld, die gedrag vertonen wat veel raakvlakken heeft met het beeld bij aandachtsproblematiek of autisme. Wij kunnen op school een screening verrichten om te kijken of mogelijk sprake is van ADHD of een vorm van autisme. Deze screening wordt alleen met toestemming van ouders en leerling verricht.

Op school kennen we geen diagnoses toe. Wel kunnen we daarvoor doorverwijzen als het beeld uit de screening sterk wijst op een van beide diagnostische beelden. Dit kan voor een leerling bijvoorbeeld waardevol zijn met het oog op erkenning van taken die hij of zij lastig vindt, of met het oog op tijdsverlenging bij examens.

Externe hulpverlening en diagnostiek

Als het zorgteam van school externe begeleiding of onderzoek adviseert, helpen we de juiste instantie te vinden voor een doorverwijzing. In de meeste situaties is het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) van de gemeente waar de leerling staat ingeschreven hiervoor het startpunt. In kleinere gemeenten wordt in plaats hiervan gebruik gemaakt van wijkteams. De vergoeding van diagnostische onderzoeken en jeugdhulpverlening verloopt via de woonplaats/gemeente waar leerlingen staan ingeschreven. Iedere gemeente heeft hiervoor een eigen beleid. Elke gemeente sluit contracten af met zorgverleners. Vertegenwoordigers van de gemeente bepalen na een intakegesprek met leerling en ouders welke instantie de best passende ondersteuning kan bieden, binnen het vergoedingssysteem van de gemeente. In sommige gemeenten wordt onderzoek alleen dan vergoed, wanneer er een diagnose uitkomt. De screening die wij verrichten op school kan helpen om hierbij de keuze te maken om wel of geen vervolgonderzoek op te starten.

In sommige gemeenten draagt de huisarts een gedeelte van deze verantwoordelijkheid, met name op het gebied van psychologische ondersteuning.

Het zorgteam helpt de juiste persoon voor doorverwijzing te vinden. Daarnaast levert het zorgteam op verzoek een screeningsverslag aan van school, als ondersteuning van het gesprek bij de verwijzer.

Samenwerking met de jeugdarts van de GGD

Bij zorgen over veelvuldig verzuim in verband met ziekte vindt daarnaast contact plaats met de jeugdarts van de GGD, waarmee de school samenwerkt. Leerling en ouders kunnen in dergelijke situatie een oproep van de GGD ontvangen voor een gesprek. Als een oproep van de schoolarts volgt, worden ouders en leerlingen hiervan van tevoren op de hoogte gesteld door het Zorg en Advies Team. De jeugdarts van de GGD kan meedenken over de

belastbaarheid van de leerling en mogelijkheden om de aanwezigheid in de lessen (op korte of langere termijn) te vergroten.

Meer informatie

Bij aanvullende vragen over de zorg op school is het mogelijk te overleggen met de mentor, of te mailen naar het betreffende aanspreekpunt binnen school:

- ❖ GZ-psychologe Dianne Mathijssen, voor leerlingen van klas 7 t/m 9.
Mailadres: D.Mathijssen@SVSZeist.nl
- ❖ Orthopedagoge Korine van Grunsven, voor leerlingen van klas 10 t/m 12.
Mailadres: K.vanGrunsvan@SVSZeist.nl.